

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATIRICH, HUMORISTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

L' ARREGLO D' UN CAP.

—Noy, aixó no pot anar: com més vá, més calavera t' tornas. Entre 'ls amichs y las amigas t' han trastocat lo sanderi de tal manera que si continuavas aixís, acabaries per anar al cementiri si no te'n anava avants a Sant Boy. Totas las cosas volen mida; los excessos no portan res de bò. ¿Sabs qué podries fer? Casarte. Aquest cap está destarotat, necessita arreglo y una dona cuydada es lo millor per conseguirho. Si, noy si: búscate'n una, ó sinó ja me'n cuydaré jo.

Vels' hi aquí l' etern sermó que donya Francisqueta, una senyora de més bon cor que talent, dirigia al seu fill cada vegada que aquest retirava tart, ó 's queixava de mal de cap ó de dolor á qualsevol puesto.

No estarà gens fora de lloch que en quatre paraulas los fassi 'l retrato d' aquesta parella.

Viuda de un comerciant que quan vá tenir prou diners se va morir, com succeheix ab molta freqüencia, donya Francisqueta havia passat una gran part de la vida com lo peix al aygua. Verdader tipo de la mare de familia usual, bona hasta la exageració, sense veurehi més enllá del seu nas y prenent la societat com una colecció de personas decentíssimas, l' amable senyora s' afigurava qu' estant bé ab Déu y estimant bojament al seu fill únich, ja havia complert la seva missió.

En Pepet era un jove al istil del dia. Libre dels treballs d' haver de guanyar diners y perfectament coneixedor de la manera de gastarne, educat fora de casa y ab una instrucció superficial, havia prés lo mon per la part més agradable, y vejentse 'l porvenir assegurat y obertas las portas de la ditxa, no 's cuydava de res més que de divertirse y matar lo temps alegrement, escoltantse 'ls sermons de sa mare com qui sent ploure.

—Mira, noy, insistia la bondadosa senyora; aquest cap s' ha d' arreglar. Es precis que t' casis.

—Bè, responia en Pepet: ara no pot ser, porque me n' haig d' anar á Pedralbes: ja ho enrahonarem un altre dia.

Y aixís passava 'l temps y aixís vivian, la mare queixantse y 'l fill ab lo cap desarreglat.

—Escolta, diu un dia donya Francisqueta al seu hereu, després d' haver dinat: ¿qué t' sembla la Carolina de la senyora Dolores?

—¿Qué? ¿aquella que t' 'ls cabells de color de safrá? ¡Uix! No'm vinga ab donas rossas.

—Per amor de Déu, no la tractis aixís: es una noya molt senzilleta, molt guapeta, molt decenteta y molt...

—¿Y molt qué?

—Molt apropósit per tú. Ella t' arreglará aquest cap, ¡aquest cap sense sentené!

—Ja veurá, aixó diguimho un' altre dia avants de

dinar: ara 'l menjar se 'm posaria malament. Si vé algú, diguili que soch al *Suis*.

Quan una dona las pega ab una cosa, ni cent parellas de bons l' hi arrencarán aquella idea del magi. Donya Francisqueta s' havia proposat casar la Carolina ab lo seu fill, y de mica en mica anava convencent á n' aquest de que la noya l' hi convenia.

—Aquest cap s' ha d' arreglar, repetia al dematí, al mitj dia y al vespre y cada vegada que veyá al noy. La Carolina t' estima, jo ho sé, y 'm dol l' ánima que t' deixis escapar d' aquest modó la felicitat.

Dali que dali y burxa que burxa, en Pepet s' hi vá deixar caure, y 'l matrimoni vá efectuar-se.

—Vaja ¿está contenta ara? vá dir lo jove á sa mare al tornar de l' iglesia. ¿Ja no 'm predicarà més?

—Si, fill; m' has donat una gran alegria: ara se t' arreglará aquest cap. D' aquí un any ja m' ho sabrás dir.

En Pepet per la seva part feya uns càlculs molt bonichs.

—Verdaderament, deya entre si, ab molt poch he tingut contenta á la mare. Aixís com aixís jo no m' hi venut la llibertat, porque faré lo que he fet fins ara y si ella es tant bona y tant senzilla com diuhen, ja s' hi anirá acostumant.

Los primers mesos de matrimoni van passarse molt bè. En Pepet, á pesar dels seus propósits, vá mostrarse molt obsequios, portantse ab la senyora ni més ni ménos que si s' hi hagués casat per amor.

La noya era, efectivament, dócil y sumissa com un anyell, y l' afortunat marit va poguer convence s de que 'l dia que á n' ell se l' hi ocorregués, podria tornar sense cumpliments á las andadas.

Aquest dia va arribar.

Companyns, bromadas, alguna que altra nit fora de casa; tot vá tornar á posarse en vigor, ressucitant los bons temps de solteria.

La Carolina no deya res. Mirava y callava, y sols de quan en quan se permetia dirigir al marit alguna advertencia lleugeríssima.

—No t' hi enfundis, replicava ell; per aixó ja t' estimo: son cosas del meu carácter. ¡Qué hi vols fer! M' agrada la expansió y la broma.

Ella tornava á adoptar la mateixa actitud tranquila, y continuava fent ganxet ó estudiant una romansa.

Aquesta conducta tant pacífica vá comensar á inquietar al desprecupat marit.

—¡Hum! deya devegadas recapitant tot sol; aquesta calma no m' agrada... ¡Si sera qué... ¡Pero, ca, jo somio!

De tots modos la sospita havia nascut: no més l' hi faltava creixe.

La senyora sortia sempre que l' hi acomodava y s' estava fora de casa tot lo temps que volia.

—¿Ahont vas? preguntava ell devegadas.

—A casa la cosineta, á casa ta mare, á missa.

Una tarde á n' en Pepet se l' hi ocorreix sortir ab la senyora.

—Arrégla't, l' hi diu: avuy anirém á passejar.

—Ho sento, pero desitjaria no moure'm: no 'm trobo massa bè.

Lo marit no vá dir res y se 'n vá anar tot sol.

Al cap de mitja hora, mogut per un estrany pressentiment, se 'n torná á casa.

La senyora havia sortit.

—¡Mira la tungal murmurava en Pepet. Aquí hi ha gat tancat.

Y maquinalement vá comensar á remenar los objectes del tocador de la senyora.

De sopte tropeça ab una carta molt ben doblegadeta. L' obra y...

No vulguin averiguar lo que deya: conténtinse ab sapiguer que anava dirigida a la Carolina y que acabava dihent:—Téu sempre, Joanet.

Lo pobre marit tremolava.

Disparat com una bala rasa, agafa 'l sombrero y se 'n va á casa sa mare.

—Miri, l' hi diu tirantli la carta. ¿No 'm vá casar porque la senyora m' arreglés lo cap? Pues ja ho ha conseguit; llegeixi. ¡Ja l' hi asseguro que me l' ha arreglat de debò!

C. Gumá.

DEL NATURAL.

—Escolti Sr. arcalde. ¿Faria 'l favor de posarme la firma al peu d' aquest paper que necessito per poder-me casar?

Tal es lo que deya una minyona de servey en presencia del arcalde segon del barri de Sant Pere D. J. F. qu' es un senyor que d' ensá qu' es fragment de autoritat, demostra una serietat que imposa á la pobre gent, si bè fa riure als que 'l coneixen.

Davant de la criada 's posa tiesso y s' estira quatre pèls que l' hi serveixen de bigoti, unica prenda de algun valiment que ostenta sa microscópica figura, exclama entre estufat y satisfet:

—Esperi un moment que despatxi á n' al senyor, y estich prompte á autorisá 'l document.

Ab la prosopeya ab que diu aquestas paraulas, y 'ls fums que 's dona, demostra que si alguna vegada tingues lo senyor Rius y Tulet una desgracia, no l' hi faltaria sustitut que sapigués desempenyar lo càrrech ab aquella dignitat que imposa y fá respecte.

En aquest cas lo Sr. D. J. F. podria posarse patillas postissas y estaria al pèl.

* * *

Poch després agafava la ploma, la sucava y posant la firma y la rúbrica ab tota solemnitat, deya entregant lo paper á la criada:

—¡Ja está!

—Moltas gracias, responia la doméstica agrañida, disponantse a sortir.

Lo segon arcalde, interpellantla:

—Ja veurá, noya: las gracias me las pot donar acompanyadas de quatre rals.

—Ay, ay, jo 'm creya que no 's pagava res.

—Donchs, filla, estava ben equivocada.

—¡Quatre rals, sent tant poch lo treball!...

—Quatre rals, y encare dongui gracias á Deu de que no 'l hi conti més, perque segons la posició de las personas, acostumem á fer alguna diferencia. Ja veu que á vosté 'l hi faig baratet.

—Tingui, aquí t'he dos rals en plata: 'ls altres haurán de ser en quartos senzills.

—¡Oh!... no importa, noya, m' es igual.

Fins aquí la minyona.

* * *

Pochs días després se presenta l' amo d' aquesta á casa del mateix arcalde, y s' entaula entre 'ls dos lo següent diálech:

—Jo tenia entés senyó arcalde que vostés exercían lo càrrech gratuítament.

—Si, senyor.

—¿En tots los cassos?

—En tots absolutament.

—Donchs, ja veurá: fassa 'l favor de tornarme la pesseta que alguns días endarrera vosté vá exigir á la criada de casa.

Aquesta descarga á boca de jarro, que hauria tombat d' espalllas á qualsevol que no hagués sigut l' arcalde en qüestió, sembla que á n' ell encare 'l hi fá gracia, perque sense tornarse roig y ab aquella rialleta de noy d' estudi quan ha fet una entremeliadura que tant lo distingeix, contestá del següent modo:

—¿Qui, jo?

—Si, senyor: Vosté.

—Home ¿sab qu' es molta pega la mèva? La primera vegada á la vida que 'm proposo tenir café y puro d' arros, t'he, se 'm descubreix.

—Vosté está desmemoriat, senyó arcalde.

—¿Cóm s' enten?

—Si, y jo 'l hi faré present com no es aquesta la primera vegada que vosté fuma d' arros, si es que á tal objecte destina 'ls productos dels seus serveys.

—¿Vosté pot duptar que jo?...

—No dupto, afirmo: coneix á un aprenent forner víctima de sis pessetas, per haverli fet cobrar uns quants duros que 'l seu amo 'l hi devia religiosament. Y si tan flach es de memoria, no t'inch inconvenient en ferli recordar com no son aquests tampoch los únichs cassos en que ha faltat als debers del seu càrrech, per quan podria citarli altrás personas explotadas pel mateix istil, com ho es una que per firmarli un certificat de bona conducta varen ferli pagar dos ralets.

L' arcalde no responia.

—¿Qué vá, 'l hi digué 'l qu' 'l hi donava aquella filípica, que si en lloch de la mèva minyona ó algun' altra de las personas aludidas hagués sigut jo qui bagués necessitat dels seus serveys no s' hauria atrevit á fer-me pagar res?

—Home, está clar que no.

* * *

Y aquí tenen fielment trasladada una escena de costums municipals; un arcalde de barri que á pesar de desempenyar un càrrech gratuít se busca l' arrós de la manera que pot.

Nosaltres no podém ménos que recomenarlo al senyor Rius y Tauler; no perque 'l destituheixi, res d' això. Arcaldes que com las formiguetas arreplegan allá ahont poden, honran á la ciutat que 'ls sustenta.

Voldriam si que 'l senyor Rius se 'l endugués á Paris, á l' inauguració del Hotel de ville, que sent com es un home que 'l hi agrada tant l' arrós, de segur que hi faria molt bon paper.

R. M. C.

ANACREONTICA.

Aquell jorn que fells fou
que de amor solets parlavam:
tú al oirme parlá á mí
m' escoltavas extasiada
hasta que vá vindre un dia
en que al sentir mas paraulas
damunt dels meus brassos, nena,
vares caurer desmayada.

Y al anar á fé un petó
sobre ta preciosa cara,
te vás jirá y d' una bufa
¡ay! me vás inflar las gallas.

FRANCESCH COLL.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Novedats ha tornat á obrir las sévas portas, y aquesta vegada las ha obertas ab fortuna. Hi havia verdader desitj de veure una companyia de comedia espanyola, y 'l públich favoreix ab la seva presencia las funcions que 's donan en aquest teatro.

—¿Y qué tal la companyia? preguntarán vostés.

Figürinse un carretó de tres rodas: dugas de grossas, la Alvarez Tubau y en Mario, y una de petita, en Julian Romea. Ab tres rodas ja 's pot anar, de la manera que á Espanya s' acostuma. L' Alvarez Tubau es una actris verdadera, tractantse de la comedia de costums: diu ab una naturalitat admirable y dona tal relléu y naturalitat á las frases qu' es un gust sentir-la. En Mario es també un actor complet, perteneixent á la bona escola. Y en quan á n' en Romea, 'l ha donada pera fer riure y ho logra. ¡No es poch fer riure en aquest temps!

Los demés de la companyia fan tot lo que poden.

Dugas comedias he vist fins are: *Cariños que matan* de n' Palencia y *El octavo no mentir* de Miquel Eche-garay. Son dugas obras llegeras, que cabrian dintre de un acte; pero ben versificadas y escritas ab molta facilitat. Fetes ab lo mateix mottlo ab que las feya en Breton de los Herreros, demostren que 'l teatro espanyol está encallat. ¿Qui será 'l primer autor qu' emprengui resoltament lo cami que segueix l' escola moderna?

Al *Retiro* la companyia de la Marini dona gran varietat á las funcions: cada dia obra nova. Lo públich respon als esforços de aquella excelent companyia, notable sobre tot pel bon conjunt, calitat que raras vegadas solen atendre 'ls nostres comedians. En la representació de la *Dama de las camelias* lo teatro estava ple de gom á gom, lo qual se compren. Per més que las comparacions sigan sempre odiosas, lo públich es aficionat á comparar, no pot ferhi més, y aixís com al veure á la Bernhardt tothom parlava de la Marini, 'l dimars al veure á la Marini, tothom parlava de la Bernhardt. ¿Qui ho fá millor? Totas dugas. La Bernhardt es més artista, es més refinada, idealisa millor lo tipo de Margarida Gautier; la Marini es més dona, t'he més cor, es més realista. La actris francesa assombra ab lo seu talent; l' actris italiana comou y fá plorar. Y es que cada una d' ellas se defensa ab las armas que t'he interpreta de una manera distinta 'l personatge.

Al *Tivoli* s' ha posat per primera vegada la sarsuela *I dilettanti* un quadret de costums d' entre bastidors que fá partir de riure.

En *Espanyol* ha debutat la primera triple donya Carmen Ruiz ab la sarsuela *Las dos princesas*. Aquesta sarsuela t'he la gracia de semblarse á totas las obras del género. La nova artista reuneix condicions recomenables.

En los demés teatros, lo de sempre.

Dimecres lo *Circo equestre* doná una funció sense caballs. No ho ha deplorat lo públich, perque saltar llansols, cercols y panderos de paper, anant á caball, es més vell que l' anar á péu. Pero jo ja ho veig, si al *Circo equestre* no hi hagués caballs 'l hi haurian de cambiar lo nom y dirse *Circo pedestre*.

Al *Odeon* vá haberhi diumenje á la nit funció á benefici de las infortunadas victimas del carrer de Amalia. Al mateix objecte ha tingut lloch en lo *Prado catalá* un concert vesperti donat pel popular coro de Euterpe. Ja ho veuen, los deixebles del immortal Clavé, honrats fills del treball, no olvidan l' esperit filantrópich que distingia al may prou plorat músich-poeta. A n' ells y al empresari Sr. Piquet, los desgraciats los benehirán per aquests nobles exemples.

N. N. N.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

La Nilsson, al principi que cantava deya:

—«La mèva única ambició es reunir molts diners, gastarlos bé, enamorar-me perdudament de un home guapo, y tornarme n' ab ell á Suecia.»

Guanyá diners, se casá ab un home hermós; pero 'l seu marit jugá á la bolsa, perdent la seva fortuna y morint en un manicomi. Are la Nilsson torna á cantar.

D' aquesta célebre cantant se conta la següent anécdota:

Se feya una rifa de beneficencia y ella la presidia, vestida de Ofelia.

Un millonari acostantse á la taula 'l hi digué:

—Cinch mil duros per un petó.

—No, digué la Nilsson; pero tothom qui vulga podrá besarme la mà per cent duros.

En poch minuts tenia una verdadera montanya de bitllets de hanch.

Marion Delorme vá enamorar-se de un artístich Sant

Cristo, que hi havia en un aparador, y pel qual l' amo de la botiga qu' era juhéu, ne demanava un préu enorme.

La célebre dona vá dirli:

—¿Es possible que venguéu la copia tan cara, sent aixís que 'ls vostres pares ván vendre tant barato l' original?

Bernadotte, general de Bonaparte sigüé proclamat rey de Suecia ab lo nom de Oscar.

Un dia, després de molts anys de reinat, caygué malalt y 'l metje declará qu' era necessari sangrarlo. Lo rey se hi oposava, y 'l doctor digué que d' altra manera no responia de la seva vida.

—Bueno, sangréume; pero m' havéu de jurar que no diréu á ningú res de lo que ¿veuréu desobre del meu bras.

Després de jurarho, Bernadotte s' alsá la màniga de la camisa y deixá veure un dibuix fet ab punts negres; representant un gorro-frigi y 'l següent lema: «Morin los reys!»

Poch s' esperava l' antich soldat de la república, qu' ell seria rey algun dia.

EPIGRAMAS.

—L' escribent del Senyor Coma doscents duros m' ha estafat.

—Com qu' es del art de la ploma, t' ha volgut deixar *plomat*.

A. C.

Lo mosso de casa 'n Pau duya 'l carro molt replé y al girar un cert carré rellisca la mula y cau.

Lo mosso que 's diu Isern quan extesa se la mira exclama ab véu p'ena d' ira:

—¡Aixís caygués lo govern!

J. G.

Anant ahir molt galana preguntá ab molt bona gana sa promesa á n' en Sevè:

—Si tú te 'n vás á la Habana y allá t' mors ¿cóm ho sabré?

Mès ell que no t'he simbori, respongué:—L' teu cor no plori que jo tot ho arreglaré, y 't juro que aixís que 'm mori desseguida t' ho escriuré.

5. DEL 6.

ESQUELLOTS.

¿De qué parlarém sinó d' embarchs? Es la salsa del dia.

Y com es natural continúa la comedia ab tot l' aparato que requereix lo seu interessant argument.

L' escena á la Plassa Real. Com que 'ls embarchs han de ferse en companyia de uns quants centenars de guardia-civils, lo sili 's presta admirablement perque hi haja retens, patrullas, parejas, y tota la deguda demostració de forsa y energia.

¡Vaya! ¡No faltava més!

Una cosa 'ns intriga, y es saber com se las compondrán per operar lo dia que bajan d' embargar als industrials del carrer de las Moscas ó del carrer de las Donzellas.

Com hi ha mon, donaria qualsevol cosa per trobar-me dintre de la pell de n' Juan Llorens de la Palma de Santa Catarina ó de Antonio Bosch, calle del Bou de la Plaza Nueva, y no haver pagat la contribució.

—¿Se deixaria embargar?

—Vaya, si senyor.

—¿Y qué donaria? ¿Romanos?

—No senyor: donaria aucas de guardias-civils.

Una ninyera:

—Mal vinagre 'ls embarchs.

—¿Y are de que 't queixas?

—Ja fá una senmana que no hi vist al meu Xanxes, qu' es lo cabo de gastadors més guapo que hi ha en tot l' exercit espanyol.

—¿Y aixó?

—¡Com que 'ls guardias-civils ocupavan tota la plassa!...

Del natural.

Dos comissionistas inglesos penetran en un establiment de las inmediacions de la Plassa Real á l' hora dels embarchs.

Al veure aquell aparato de forsa, un d' ells que no havia may estat á Espanya pregunta:

—¿Y aixó?

—¿Com que 'ls guardias-civils ocupavan tota la plassa!...

—¿Y aixó?

—¿Com que 'ls guardias-civils ocupavan tota la plassa!...

—¿Y aixó?

—¿Com que 'ls guardias-civils ocupavan tota la plassa!...

—¿Qué ser esto?
—Nada, cobran la contribución.
L' anglés, plé d' admiració obra una boca que ni la del túnel del canal de la Manxa.
—¡Oh!... ¡Oh!... ¿Y así cobrar contribución en España?... ¡Irnos... irnos... irnos!... ¿cómo cobrar letras si así cobrar contribucion?...

A casa un llauné.
—Y vosté Sr. Gayetano ¿que 'ls donará si venen á embargarlo?
—Ja ho tinch preparat.
—¿Y qu' es?
—Un caixó de pitos. Y cregui que demanaré al comissionat que 'ls probi perque 's convenci que no 'n hi ha cap de inútil.

L' embarch del Basar del Aguila ha durat quatre dias. Si á tot arréu han de passarhi 'l mateix número de dias ¿quán temps se necessitará, per embargar als set mil contribuyents?
L' any té 365 dias, d' ells 63 son inhábils per ser festa ó dia de gala. Ne quedan 300.
Se necessitarán 28,000 dias, ó sigan 93 anys per cada trimestre de contribuciò, y com que l' any económich se compon de quatre trimestres, resulta que per cobrar una anyada se necessitarán 372 anys.
Es á dir acabarán á l' any 2254.
Com hi ha mon voldria ser viu no més que per veure quina cara farà en Camacho á l' any 2254 de la Era cristiana.

Ha sigut seqüestrada l' estampa que representa 'l sant de las patillas, embargat al *Diluvi*.
Ja jo ho veig, qui mana, mana, y 'l sant aquell me sembla á mi que no déu ser un sant de la seva devociò.

Lo dia del embarch del *Diluvi*, m' aseguran que passá la següent escena
Acabava d' entregarse l' escaparata, y 'l depositari senyor Parera, al veure que á la plassa hi havia molts grupos, digué dirigintse al segon comandant de municipals:

—Miri, jo soch lo responsable de la conservació del objecte embargat, y com que aquí fora la gent podria destrossarlo, reclamo de vosté que se serveixi ordenar que alguns municipals l' acompanyin.
Lo comandant accedi á una súplica tant natural, y un fort reten seguia, serio y marcial, darrera de l' escaparata.
—¿De donde vienen Vds? ván preguntarlos al arribar á cala ciutat.
Y 'ls municipals ván respondre:
—De dar la guardia de honor á don Francisco.

Una de las personas que primer va anar á veure la famosa escaparata exposada en los aparadors de ca 'n Parera, sigué l' inolvidable Fontrodona.
La lámina que adorna 'l present número ha sigut presa del natural.
Algú que 's trobava á prop seu, sentia com deya:
—¡Ignacio, ya estás vengado!

La persona que s' ha trobat més embargada ¿má y dirian qui es?
Per més que 'ls assombri es lo comissionat executor senyor Martínez.
Si senyor, ha estat continuament embargat.
Embargat d' emoció.

Lo primer dia del embarch del Bazar del Aguila, lo caball de un guardia civil que 's trobava en lo carrer del Vidre, trencá 'l cristall de un aparador.
Vejin lo que son las cosas.
Are aquell carrer será carrer del Vidre de noms y de fets.

Si jo fos gobernador ó tant sisquiera académich de la llengua publicaria un bando concebut en los següents termes:
«Prestant tribut als temps actuals, se prevé á tots los qu' escriuben y á tots los que llegeixen, que queda terminament prohibida la particula adversativa *sin embargo*.
«Los infractores de la ley serán passats pèl concell de guerra, format per individuos de la guardia-civil».

Se diu que 'l senyor Majoral tracta de presentar la dimissió.
Carregémnos bé de paciencia
dirá algun constitucional.
¿Qui guiará la diligencia
si dimiteix lo *majoral*?

Diálech entre dos nuvis:
—Nos casarém lo dimecres, diu éll.
—Y tot desseguida, cap al carril.

—¿Per quin carril vols anar?
—Pèl de Vilanova.
—Ay, ay, ¿perqué?
—Perque es lo que t'è més túnels.

Històrich.
En una de las guerras entre russos de Siberia y Xinos, aquests entran victoriosos en una població, y un jefe s' allotja á la casa de un rus que té una dona molt guapa.

Veurela y enamorarse 'n vá ser tot hú, y com qu' era vencedor vá emportársela 'n, sense resistencia ni d' ella, ni del seu marit.
Aquest, al revés, vá pujar á la finestra mes alta de la casa y veient que se la 'n duya, arronsá las espatllas, dihent:
—¡Pobre xinol!

—¿No buscas colocació ja fá molt temps, Geroni?
—Si.
—Té, mira, aquí al diari hi ha un anunci que potsé 't convinga: Diu aixis: «*Agencia*.—Se proporcionan colocaciones á personas de ambos sexos.»
—¿Véus quina pega?
—¿Per qué?
—Las volan de ambos sexos, y jo no més ne tinch un.

QUÈNTOS.

Uns pagesos tenen un fill á Guadalajara, y cansats de no rebre'n noticias determinan escriureli, y ho fan en la següent forma:
«Estimat fill: sabrás que t' envihém una carta dihente qu' estém bons.
«Si no la rebs, escriuho que te la tornarem á enviar.»
Y á fi de que la rebés sens falta; pòsaren en lo sobre: «*Al nostre fill més gran.—Guadalajara.*»

En un poble de fora vá cométre's un robo. Lo rector averiguá qui era 'l lladre, y l' endemá, deya desde la trona:
«Estimats feligresos: desgraciadament hi ha un lladre al poble.

«Déu me 'n guard' de anomenarlo, perque estich segur que s' enduria 'l despreci ó l' indignaciò de tots vosaltres.
«Callem donchs lo seu nom. Aixís com aixís déu viure plé de remordiments. ¡Quina diferencia entre ell y 'l seu gòs qu' está tranquilament ajessat al péu de la trona!»

Un americano á un pintor que s' alabava de ser molt colorista:
—Jo l' hi sé una terra per vosté, si es que 'ls colors l' hi agradan.
—Home, digui.
—Cuba.
—Terra de massa sol, y ademés quan no hi ha 'l vòmit hi ha la febre.
—Pero, senyor mio, un vòmit y una febra de color: lo vòmit *negre* y la febra *grogá*.

Un treballador llessa una tagarnina que per més que xucla, no vol tirar de cap manera.
—Maliatsiga 'l cigarro... no val dos quartos.
—Ay, ay, l' hi diu un company ¿De quins gastas?
—De 'ls que avants valian un calé.

L' endemá de rebre un ascens un militar, se féu treure el retrato de cos enter ab todas las insignias y condecoracions.
Al cap de uns quants dias se presentá al fotógrafo, dihentli:
—Desi'jaria que 'm fés una reducciò del retrato.
—No hi ha cap inconvenient.
—Pero voldria una cosa.
—Digui.
—Que las créus quedessin de tamanyo natural.

Un marit está á punt d' empendre un llarch viatge. Dirigintse á la seva dona l' hi diu:
—Sobre tot no olvidis la fè jurada.
La dona conmoguda, 's treu un mocador, y hi fá un nus.
Xiula 'l carril y 'l marit marxa plé de confiansa.

Lo futur sogre de un jove demanava informes á un oncle d' aquest.
—No té més que un defecte, deya.
—¿Quin?
—No sab jugar á cap joch.
—¿Y d' aixó 'n diu un defecte? Al contrari, es una gran qualitat.
—No senyor, perque lo més trist es que sense saber de jugar, juga.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
Una noya molt pitera
m' ensenyá en lo mèu paltó,
molt apropet de un botó,
una segona ab primera.
Mes com la mèu tot m' estima,
me digué:—«Aquí t'ens pallús
per comprarte un pardesús»
puig es molt tercera y prima.
Quan al mitj d' eixa conversa
sentirem uns grans xiulets.....
y era un prima-quarta y tersa
perseguit pè's xavalets.

PAU PI PLÁ.

II.
Sols pèl mascle es mon primer,
mon segon sols per famella.
Una xicota molt bella
dú lo nom del mèu enter.

UN CASTELLONENSE.

MUDANSA.

La xicota de 'n Pa y Tot
una noya de tot solta,
me digué:—Tot eixa tot
que més que una tot es forta.

QUILQUISCLE.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7.—Un art.
1 2 3 4 7 6.—Lo qui 'l professa ho fá.
4 5 6 2 7.—Un riu.
6 2 4 7.—Nom de dona.
6 7 1.—Un peix.
4 5.—Un pronom.
1.—En l' abecedari.

TRENCA-CLOSCAS.

Ab lo títol de aquesta comedia, formar lo nom de un poble de Catalunya.

LLARCH Y PRIM.

ROMBO.

. A .
. A . A .
. A . A . A .
. A . A .
. A .

Omplir los pichs ab lletas que llegidas vertical y horisontalment, digan: Primera ratlla: una lletra, antich número.—Segona: lo que més costa.—Tercera: petits ports naturals.—Quarta: un peix.—Quinta: lo qu' es lo ferro carril que vá fins á Huesca.—Sexta: Paga contribuciò.—Séptima: una consonant.

BOHÈMICA.

CÁLCUL NUMÉRICH.

¿Es posible formar la quantitat 1000 empleant los números 1 2 3 4 5 6 7 una vegada no més?

GEROGLÍFICH.

AAAA si EEEE

arre
PLEGAN
Coco
AAAAA

NIN LLARGANDEINET.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- XARADA 1.ª—*Pro-sa-pi-a*.
- Id. 2.ª—*Be-fa*.
- ANAGRAMA.—*Burro-Rubor*.
- MUDANSA.—*Bola-Cola-Sola-Lola*.
- CONVERSA.—*Pau*.
- TRIANGUL.
M A R C A
M A R C
M A R
M A
M
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Raimundo*.
- GEROGLÍFICH.—*De 500 á 100, ván 5000*.

Dibuix de la escaparata embargada al «Diluvio.»

No estranyin los lectors de L'ESQUELLA la reproducció de la lámina que representa la famosa escaparata embargada al *Diluvio*.

N' haviam fet un' altra que representava la mateixa escaparata colocada al aparador de ca'n Parera: en Fontrodona se la miraba y reya. Lo lema deya aixís:

—*Otros vendrán que bueno me harán.*

Y efectivament hem de confessar una cosa: durant los temps dels conservadors no 'ns havia succehit may lo que 'ns ha passat are, que governan los liberals. Llavors no se 'ns exigia, com are, la prèvia censura pèls grabats, y tenim la seguretat que, d' haverse'ns exigit, láminas

tan ignoscents, haurian passat sense reparo.

De tot aixó qui tè de alegrarse'n es D. Ignaci Fontrodona.

—¿No véu D. Ignaci? Ja l' hi tenen por.

*
* *

Trobantnos á última hora sense lámina, nos valèm de un grabat que tè la deguda aprobació, y qu' encare que sembli vell, será sempre de actualitat.

Y d' aquí en avant ja ho saben.

Quant se 'ns privi una lámina, donarèm sempre l' escaparata, sens perjudici de rescabalar degudament als nostres lectors.